

Petr Stančík

Drakodav

**ČÍM DÁL PRONIKÁŠ DO LABYRINTU,
TÍM HLOUBĚJI DO TEBE VRŮSTÁ,
AŽ V JEHO STŘEDU
OBJEVÍŠ CESTU VEN:
STÁT SE JEDNOU Z CHODEB
A NA KONCI OSLEPNOUT.**

(stará dračí píseň ohněm)

Vypadám jako člověk navenek i uvnitř, jenom srdce jsem nesměl proměnit, protože v něm jsou uložena moje kouzla. Je ohromné, úplně černé a má sedm komor. Zabralo mi celou hrud' a ještě se při každém úderu vydouvá až do hlavy a břicha. Snaží se to maličké tělo rozbít, a proto musím každou noc v úkrytu přijmout svou starou podobu, aby si trochu odpočinulo.

Bylo ráno jako každé jiné. Stromy si líně protahovaly listí. Slunce na všechny vyplazovalo černé jazyky stínů. Obecní astrolog přes noc vyčetl z nebe dějiny města na další den a teď je vyvolával ze střechy observatoře. Kdo se nebude chovat podle úředně schválené budoucnosti, dostane padesát ran holí na holou.

V hospodě U moudré krve bylo veselo. Na rožni se otáčel vůl, asi za trest, že byl tak chutný. Kolem nálevního pultu bylo husto, ale vzadu, u rozviklaného stolu ve stínu veliké bečky, seděl osamělý muž. Vysoký a lehce nahrbený. Levou tvář mu hyzdila krabatá skvrna ve tvaru půlkruhu, tak rudá, jako by řeřavěla vnitřním světlem, jako by mu zapadalo slunce v kůži. Srkal víno z vosího medu a pokuřoval dračí tabák. Vrzy, vrzy, vrz, nadával stůl při každém napití.

Ke stolu se jakoby náhodou přišoural uhrovatý mladík, pohvizdoval si na díru v zubech, chvíli na muže zvědavě civěl, pak se osmělil a oslovil ho.

„Ty jsi Verbon?“

Muž u stolu vyfoukl oblak čpavého dýmu a odplivl si, ale slina se vypařila dřív, než dopadla na zem. „Trapná otázka, hochu. Jak mohu být někdo, když nikdo není? Lidé nejsou skuteční, lidé se sami sobě jen zdají. A sotva se probudí, zmizí jako sen. Tomu probuzení se říká smrt...“

Mladík o tom chvíli zkoušel přemýšlet, ale pak to moudře vzdal: „Tak jsi Verbon, nebo ne?“

„Říkají mi tak,“ muž si zhluboka přihnul medoviny. Mladík mu přitom zíral na krk - a jak poskakoval ohryzek, skákaly nahoru a dolů i jeho oči. „A teď zmiz,“ dodal muž a říhl. „Nic nevezmu ani nedám.“

Mladík se však nedal odbýt: „Jsi Verbon - ten slavný zabíječ draků, čili tak řečený drakodav?“ ujišťoval se. „Už dlouho tě hledám. Já chci být taky drakodavem. A proto potřebuji tvou radu.“

„Rady nedávám. Na co nepřijdeš sám, tomu stejně neuvěříš.“

„Uvěřím, tomu věř,“ mladík horlivě kýval hlavou.

„Tak co chceš vědět?“

„Jak zabiju draka?“

Muž se zamyslel a opatrně vypouštěl dým, který stoupal ve spirále a hladce se provrtával stropem vzhůru. Na stůl sněžily jemné dřevěné piliny. Po chvíli řekl:

„Nejlepší je uvázat mu na ocas závaží. Když pak drak letí nad vodou, tak spadne, závaží ho stáhne ke dnu a drak se utopí.“

Mladík vyvalil oči: „A jak mu to závaží na ocas uvážu?“

„Musíš si ho nejdřív ochočit.“

Jinoch s radou odešli a muž si znovu hleděl medoviny.

Stíny popolezly o kousek na východ, kam zapadají. Před hospodou se usadili dva žebráci - slepý a hluchý. Začali

vychvalovat svá zmrzačení a chřestit miskami. Verbon hodil z okna peníz přesně mezi ně, aby si každý mohl myslet, že je pro něho. Slepec minci slyšel a hluchý zase viděl. Začali se o milodar přetahovat a pak rvát. Verbon přeastřil pohled. Mouchy na zdi si leštily oči nožičkami. Ke stolu si bez ptaní přisedli dva lidé. Byla to podivná dvojice: starý tloušťík, celý kulatý, ruměný a lesklý potem jako pečené jablko. A za ním vyzábělý človíček s kůží tak průsvitnou, že z ní prosvítaly kosti podobné rybám, proplouvajícím mezi modrými chaluhami žil.

Tloušťík byl napěchovaný do náprsního krunyře z šupin dráčátek zabitých ještě dřív, než se vylíhla z vejce, vycíděných do hedvábného lesku. Na špičkách knírů, chloupcích z nosu a na konečcích obočí měl navlečené černé perly. Kolem krku mu visel amulet na ochranu proti očarování, běžný policejní typ ze zlata a peří.

Na jeho průvodci plandala šedá tunika. Hlavu mu kryla čapka, porostlá ve složitých obrazcích ušlechtilou plísňí.

Krčma ztichla, každý rychle dopil a zmizel. Hostinský vztekle plácal mouchy syrovou skopovou kýtou, až ze stropu padala omítka, ale stěžovat si netroufal.

Tloušťík si odkašlal a promluvil protivným pištivým hlasem: „Znáš mě, Verbone.“ Nebyla to otázka. Každý znal Vraxe, velmistra tajného Cechu pro odhalování draků, nejmocnějšího muže v zemi. Kdo se mu znelíbil, toho odračovači zatkli a mučili vnitřním hašením (což byl úřední název pro lití vody z věže do úst), dokud se ubožák nepřiznal k dračení. A za dračení byl jediný trest - vnitřní hašení až do úplného uhašení. Takže přiznání na věci nic neměnilo. „Mám pro tebe práci. Zabít draka.“

Verbon si ho podezřívavě měřil. „Cech má dost vlastních drakodavů. Proč to chceš ode mě?“

„Není to obyčejný drak. Je velice starý a lstivý čaroděj. Vzal na sebe lidskou podobu a usadil se někde tady, přímo v Zahalisu. Zabil už pět mých lidí a my ho stále nemůžeme najít.“

„Ne,“ řekl Verbon.

„Ale ano,“ usmál se Vrax a položil na stůl asi třicet palců dlouhý stříbřitý hranol rytý runami, s velkým rubínem uprostřed. Verbon očarovane vzal tu věc do ruky a stiskl kámen. Cvaklo to a hranol se rozevřel do kříže. Stiskl podruhé a z každého ramene kříže vyskočila v pravém úhlu lesklá černá čepel. Mávl zbraní vzduchem, hroty nabraly dech a zazněly, čtyři tóny se slily v líbezný akord.

„To není možné. Ordrun byl před sto lety svržen do sopky Cynival,“ zašeptal Verbon.

„Opravdu je to Ordrun. Ten slavný Ordrun. Vodnický kovář Murvald ho vytepal na dně jezera z pramene železité kyselky. Kronikář Bruldag ho nazval motýlem poletujícím krví. A na koho Ordrun zamíříš, přestane se bránit, jen aby ho směl slyšet zpívat na svém masu. Cech je mocný. Prorazili jsme do boku sopky kanál, odvedli lávu a vyzvedli Ordrun ze dna. Mnoho mužů při tom shořelo. Teď si můžeš vybrat: Buď zabiješ draka a za odměnu dostaneš Ordrun, nebo zaživa shniješ v kobkách Cechu.“

„Už jsem si vybral,“ zavrčel Verbon. „To první.“

„Dobrá, dobrá. Jenže co když tím drakem jsi právě ty, Verbone?“

Verbon se krutě zasmál. „Máš pravdu, dnes je možné všechno. Jak ti to mám dokázat?“

Vrax ukázal na svého průvodce, který celou dobu seděl mlčky s hlavou skloněnou. „Podívá se ti do hlavy. Umí číst myšlenky lidí, zvířat i rostlin.“

„Rostliny nemají myšlenky,“ ozval se zakuklenec. „Alespoň ne to, co si pod pojmem myšlenky představujeme. Strom všechno chápe jako souvislý celek - sám sebe, jiné stromy, zemi, z níž vyrůstá, světlo, ke kterému roste, vláhu, která ho živí i sekeru, která ho podtíná.“

„Stromy mě nudí,“ zívl Verbon. „Klidně si ve mně čti.“

Jasnovidec zvedl zrak ze stolu a zapřel ho Verbonovi nad kořen nosu jako oj těžce naloženého vozu. Chvilí bylo ticho.

„Mohu mu to povědět?“ optal se. Verbon kývl. Jasnovidec se obrátil k Vraxovi. „Tento muž nenávidí draky, protože jako

malý chlapec byl u toho, když mu drak znásilnil matku a zabil otce. Otec se drakovi bránil a přitom mu udělal tu jizvu na tváři. On draky nedává pro peníze, ale ze msty.“

Vrax si spokojeně zamnul ruce. „Tak to bychom měli. Kdy provedeš dedragaci?“

„Až ho najdu. Jak se ten drak jmenuje?“

„Supidio.“

Na trávníku před hospodou ničeho nic vyrostla houba.

Dlouho jsem měl klid. S dračím tělem jsem odložil i touhu po pomstě. Kdo něco předstírá dost dlouho, nakonec tomu sám uvěří. Začal jsem žít jako jeden z nich - trápila mě láska, po které jsem toužil, a trápila mě i smrt, které jsem se bál, i když někde hluboko ze samotného dna duše jsem věděl, že jsou to jen dvě různá jména pro stejnou věc, že lidé sami kdysi začali umírat jen proto, aby se mohli převlékat do těl svých dětí. Našel jsem si i práci - kroužil jsem z hlíny nádoby a vypaloval je v peci - a lidé je kupovali. Ve volných chvílích jsem modeloval sochy z ohně; protože oheň je nádherný tanečník, který nikdy neopakuje své kroky, ale ty jsem nikdy nikomu neprodal.

Ten člověk ležel v poli makovic, a jak se jejich hlavy kývaly ve větru, kýval i tou svou. Verbon mu špičkou boty rýpl do žeber. „Vstávej, dědku. Něco od tebe chci.“

„Běž pryč,“ ozvalo se ze země. „Dlím právě v opravdovém světě, pro který ty jsi jen literární postava. Už jsem pochopil, že barvy jsou jen hlasy, jimiž spolu rozmlouvají neživé věci, a že čas je cesta, po které se pohybujeme, ale nevidíme ji, protože nemá žádnou barvu. Neruš mě, nebo tě vytrhnu z knihy, která o tobě píše.“

„Na vrata jsi pověsil cedulku PŘIJDU HNED,“ domlouval mu Verbon.

„Přijdu hned, jen co pochopím smysl šumění vody. Bude to asi za tisíc let.“

„S tím ti rád pomohu,“ ušklíbl se Verbon a obrátil na starocha vědro ledové vody.

„Ty zvrhlíku,“ láteřil dědek a vyskočil na nohy. „Uhasil jsi mi dýmku! Á, to jsi ty, Verbone. Dlouho jsme se neviděli.“

„Stejně už jsi vykouřil celé pole,“ chechtal se Verbon. „A teď vážně. Chystám se na boj s drakem. Musíš mi udělat brnění proti ohni.“

„Před ohněm je každé brnění krátké,“ brblal stařík. „Však víš. Železo zkroutí a kůži spálí.“

Verbon mu ukázal váček plný krystalů medovou průzračností podobných jantaru. Staroch jeden vytáhl a potěžkal proti slunci. „Amiant čili Jed ohňů...“

„Ano, pravý amiant. Oheň ho nepohltí, protože by se otrávil. A ty mi z něj uděláš košili.“

Vrátili se do nedaleké vesnice, kde měl starý dílnu. Ruce se mu klepaly, ale jakmile uchopil nástroje, třas přestal, jako by ho jimi držel nějaký neviditelný kovář. Opatrně rozdělil krystaly na tenoučká vlákna, ty pak upředl s bavlnou do pevné niti a na stavu z ní utkal látku. Z látky ušil hrubou košili a vložil do výhně. Bavlna shořela a na žhoucích uhlicích zůstala zbroj z čistého amiantu - lehoučká jako dech vraha, jiskřivější než moč panny při východu slunce.

Když Verbon odcházel, za vesnicí se strhl veliký křik. Na kraji lesa halekal holobrádek, který se onehdy ptal na radu. Na vozíku měl připravené těžké železné závaží a snažil se z jeskyně něžnými slůvky vylákat malého venkovského draka. Drak se snažil usnout po tučné večeři, ale jinoch na něj dotíral tak dlouho, až se drak vyprudil a dotěru nejprve poplenil a pak zpopelnil.

Verbon se smál, až spadl z koně.

Dlouho jsem měl klid, jenom to srdce, to obrovské, černé dračí srdce pokoj nedalo. Bilo a bilo v tom příliš těsném těle, až bylo plné modřin, které u draků nejsou modré, nýbrž zelené. Stále častěji jsem se musel vracet do své podoby,

někdy jsem se odvážil i vzlétnout nad město a chrlit oheň na měsíc, jak už tak draci dělají, je-li jim teskno. A pak se objevil ten Verbon, nejchytřejší a nejnebezpečnější drakodav, jakého jsem kdy poznal. Tomu, co mi chtěl udělat, lidé říkají dedragace, čili oddračení, ale ve skutečnosti je to sprostá vražda. Vlastně víc než vražda, protože my draci žijeme víc než lidé.

Byl to rovný boj. Stopoval mě a já mu unikal. Kladl mi pasti a já mu je vracel skryté v jiných pastech. Bavilo mě to, protože strach je nejlepší lék na nudu.

V hospodě vládlo takové ticho, že bylo slyšet, jak v sudech kysne víno. V celé zemi se lidé báli pít, aby neřekli třeba nějaký dračí vtíp. Znáte ten, jak přijde drak do hospody a poručí si pivo a křesadlo? Tak ho raději nikomu nevyprávějte, všude je tajných jako much. Nad pípou visela tabulka s runovým nápisem DRAKŮM NENALÉVÁME!!!

Verbon se posadil za stůl a poručil máz durmanového vína. Přiběhli dva trpaslíci, jeden druhému vyšplhal na ramena a postavil před hosta plný džbánek. Bzzz, bzzz, mouchy vázaly vzduch na tajemné uzly. Po chvíli přišel druhý muž, opatrně se rozhlédl do všech stran a přisedl k Verbonovi.

„Už vím, kde má doupeň,“ špitl. „To starý bludiště na sever od hradeb. Dřív to byl chrám boha střev, proto taky ten labyrint. Ale jo, znals ho, to byl ten, ke kerýmu se obětovalo pálením žáhy, takovej hodnej páprda... Jenže předloni do něj vjela náká metafyzika nebo co, dočista se zjevil a zvěstoval, že žaludeční šťávy jsou jeho krev. Chlapi se nakrkli a pozvali si Marmorga - toho nájemného vraha bohů. Od těch dob tam straší, nikdo tam nepáchne, no a právě proto si to Supidio vybral.“

Zařehťal kůň. Do krčmy nahlédl poslíček v šedivém služebním stejnokroji, pečlivě pošítem žmolky černého sametu, aby stále vypadal pokrytý blátem a prachem cest. „Je tady pan Verbon?“

„A co má být?“

„Mám pro vás balíček. Tady mi to podepište.“ Ještě jednou zatočil řehtačkou a odešel.

Verbon i udavač (který se mimochodem jmenoval Nlurp), si zásilku zvědavě prohlíželi. Verbon k ní přiložil ucho. Nic. Pak opatrně přeřízl provaz a rozbalil pergamen. Něco začalo syčet. „Hadi, je to plný hnusnejch hadů,“ zaječel Nlurp a mocným obloukem prohodil bedničku oknem, ta se rozbila o dlažbu a opravdu, vyplazilo se z ní klubko hadů. Verbon vytřeštil oči na provaz, který zůstal na stole. Z přeříznutých konců začal stoupat bílý kouř. „Je to dvojitá past, rychle pryč!“ Nlurp vyskočil ke dveřím, ale Verbon ho chytil za rukáv. „Tudy ne, tam jsou hadi!“ Vrhli se na opačnou stranu, přeskočili zmateně pobíhající trpaslíky, Verbon ranou pěstí vyrazil víko mohutného sudu a oba po hlavě skočili do kvasem svrbící temnoty říjnového ležáku. Rozlehl se strašlivý výbuch, pivo zuřivě pěnilo, ale dubový sud odolal. Než se vyškrábali ven, výčep se proměnil v zahradní restauraci.

Verbon si knírem vytřel z očí pěnu. „Už mám dost Supidiových žertů. Vyrazím do labyrintu hned teď a ty půjdeš se mnou, já neznám cestu.“

Co všechno o sobě nevíte a nechcete se to dovědět? Někdo se bojí červů a jiný se zase bojí přemýšlet o sobě a o vesmíru, aby nepřišel na to, že ve srovnání s vesmírem je pouhý červ. A co ty? Například - přemýšlel jsi už o času nebo o čase? Nebo o obojím?

Čas je směřování k bohu, vlastně bůh sám - ta část boha, kterou má s každým společnou, průnik všeho. Proto čím jsou bytosti božstější, bližší bohu, tím víc podléhají v čase, tím více jsou smrtelné. Kámen je mnohem věčnější než dřevo, dřevo než maso, maso než duše.

Zemřeš. Mrtvola ještě ani nezapáchá, ale duše už dávno shnila zpět k bohu... Podobně bych mohl přemýšlet dál a dál, ale Verbon s Nlurpem jsou už blízko, ozvěny jejich kroků je předběhly, našly střed bludiště dříve než nohy, které jsou jejich příčinou.

Labyrint byl starý a zchátralý. Stěny se na mnoha místech rozvalily, takže vznikly nové průchody a naopak - původní chodby často zatarasily hromady trosek. Čím je bludiště horší, tím je lepší, protože na bloudění je stavěné.

Opatrný Nlurp navrhoval, aby u vchodu uvázali nit, po které by našli cestu ven, ale ukázalo se, že už to někdo udělal před nimi. Verbon chvíli uvažoval, jestli to není léčka, ale pak pokrčil rameny a vydali se za nití. Bez nesnází je dovedla až do středu labyrintu.

Stálo tu obrovské lesklé zrcadlo a do něj se díval mohutný muž. Stál zády k nim, takže zakrýval svůj odraz. V ruce držel konec niti, jakmile přišli, pustil ho na zem. Verbon vytasil meč, ale muž u zrcadla se neotočil. Jen ukázal prázdné ruce a pokynul. Přistoupili k němu. Všichni tři tiše stáli vedle sebe, ale zrcadlo je odráželo jako jedinou postavu. Byl to silný, vysoký muž. Tvář mu hyzdila krabatá skvrna ve tvaru půlkruhu, tak rudá, jako by řeřavěla vnitřním světlem, jako by mu zapadalo slunce v kůži. Náhle začal bobtnat a nadouvat se, z najednou uboze lidských rysů se provalil ohromný, nádherný drak. Z chřtánu mu syčel štiplavý dým a šupiny se roztřpytily duhovou září.

„Už tomu rozumíš?“ zahřměl Supidio hlasem z rozechvělého ohně. „Je nás tu tolik a přece jsme všichni jenom já...“

„Nikdy!“ zařval Verbon a uskočil od zrcadla. „Poznávám tě! Ty jsi ten hrozný drak, který před třiceti lety zneuctil mou matku, zavraždil mého otce a pak mi ještě dával ty hnusné hádanky! Chce se to vrátit, odkud to přišlo, ale už se tam celé nevejde. Co je to?“

„Jsi to ty, Verbone. Ten, který toužil po lásce tak dlouho, až začal nenávidět... Všichni draci to tak dělají. Jednoho dne vyrostou a pak musejí znásilnit matku a zabít otce. Jenomže tys byl něžný, citlivý dráček, který čichal ke květinám a po nocích četl staré runy hvězd. Proto jsi ze své zkoušky dospělosti zešílel a tvoje duše pukla... Rozpadl ses na tři

střepey: drak Supidio, oddračovač Verbon a udavač Nlurp, jehož úkolem bylo znovu nás přivést k sobě...“

„Přísahal jsem na svou smrt, že pomstím své rodiče,“ zaječel Verbon a zaútočil na draka, ale ten jeho výpadům bez námahy uhýbal.

„Nemůžeš mě zabít, protože vím předem, kam chceš bodnout,“ smál se Supidio. „Jsme jedno. Vždycky jsme byli. Pamatuješ? Tu jizvu na tváři ti přece udělal tvůj otec, když se bránil drakovi. Když se bránil tobě. Když jsi ho zabíjel.“

„Dobře se bavte, pánové, já už musím,“ loučil se Nlurp a s nuceným úsměvem pomalu ustupoval k východu.

„Večírek ještě neskončil,“ odvětil Verbon a zastoupil mu cestu, ale Nlurp švihl pravačkou, z rukávu vyletěla malá ošklivá dýka a zabodla se Verbonovi do stehna. Všichni tři vyjekli bolestí a skáceli se na zem. Po kamenné podlaze se k sobě rozklikatily tři prameny krve.

„Už vím, jak tě zabít,“ pomyslel si Verbon. Supidioví zmrzlí úsměv. „Nedělej to!“ poručil, ale drakodav už se doplzl k meči, zarazil ho jílcem do praskliny v dlažbě, objal záštitu a vzepřel se hrudí nad ostrý hrot. Drak na něj zoufale vykřikl oheň a všichni tři začali hořet.

„Tak na setkání,“ zachrčel Verbon spáleným jazykem a pustil se meče. Tíha dračího srdce padla na čepel, ta se prohnula, ještě jednou si tělo nadhodila a pak v něm mučivě pomalu, jako zloděj, odemkla všech sedm komor.

Když se dým rozptýlil, zdálo se, že na kameni zůstala klečet lidská postava. Ale byl to jen veliký černý škvarek oblečený do amiantové košile, podpíraný napůl roztaveným mečem.

Vesmír je hospoda bohů - nesmrtelní tu sedí na židličkách galaxií, popíjejí hvězdy a rozprávějí příběhy, které se pak musejí dít.